

Inleiding

In het transport ligt de focus – als het goed is – in de eerste plaats op de operationele aspecten. Goederen moeten tijdig en zonder schade hun plaats van bestemming bereiken. Gaat er onderweg iets mis, dan moet er snel een oplossing komen. De commerciële en praktische aspecten staan dan vaak voorop. De juridische aspecten worden, zeker als er haast is, nog weleens uit het oog verloren. En hoewel goed verklaarbaar, is dat bij onenigheid achteraf niet handig. De onderstaande uitspraken laten allebei zien hoe belangrijk het is om goed te communiceren en duidelijke afspraken te maken. Dit geldt zowel bij het aangaan van een overeenkomst als nadat schade is ingetreden. Zoals ik laatst ook elders schreef: 'In alle gevallen is het van belang om de feitelijke werkelijkheid steeds juridisch goed te begeleiden'.

Zeerecht

S&S 2022/32, Rechtbank Rotterdam
28 juli 2021

Hoedanigheid contractant; bindt een partij zichzelf of een ander?

Bij het boeken van het zeevervoer van een zending tarwezemelen presenteert Dumas zich naar vervoerster UAL als broker/agent van MIS. Tegelijkertijd doet hij zich naar MIS voor als vervoerster van het ms. 'UAL Texas'. Dus ten opzichte van UAL handelt DUMAS voor rekening en risico van MIS, maar tegenover MIS doet hij alsof hij zelf vervoerster is.

UAL heeft een vrachtfactuur en een demurragefactuur gestuurd aan Dumas. Dumas heeft deze facturen vervolgens niet doorgestuurd aan MIS, waardoor deze onbetaald zijn gebleven, met verdere escalatie als gevolg. Uiteindelijk heeft UAL de lading gelost, ondanks dat men daar contractueel niet toe gehouden was. MIS reageerde niet op berichten van UAL, omdat deze niet wist dat UAL de vervoerster was. MIS dacht namelijk dat men met Dumas had gecontracteerd. UAL stelt Dumas aansprakelijk en vordert voor de rechtbank vergoeding van de door hem als gevolg van de verwarring geleden schade.

Beslissing

De rechtbank stelt vast dat Dumas zich hoedanigheden heeft aangemeten die hij niet had. Daarmee heeft Dumas de belangen van UAL en MIS genegeerd, terwijl Dumas zijn handelen mede door hun belangen had moeten laten bepalen. De rechtbank neemt het Dumas kwalijk dat hij ook na het ontstaan van de toenemende problemen de door hem veroorzaakte verwarring niet heeft opgehel-

derd. Dumas heeft daarmee onrechtmatig gehandeld, want in strijd met hetgeen volgens het ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt. Hij is dan ook gehouden de door UAL geleden schade te vergoeden. Als uitgangspunt hanteert de rechter dat UAL zoveel mogelijk in de positie moet worden gebracht waarin UAL zou hebben verkeerd als Dumas niet onrechtmatig zou hebben gehandeld. De rechter wijst nog geen eindvonnis, maar laat UAL toe een deel van zijn schadeposten nader te onderbouwen. Dat Dumas substantiële kosten moet vergoeden is al wel duidelijk.

Commentaar

Bij het sluiten van contracten is het van groot belang te weten met (en voor) wie partijen contracteren en in welke hoedanigheid. Als daar verwarring over bestaat, kan dat tot onaangename verrassingen en aansprakelijkheden leiden. Ook het niet wegnemen van veroorzaakte verwarring is een factor die daarbij meespeelt.

Wegvervoer, schadebegrip

S&S 2022/24,
Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden
18 januari 2022

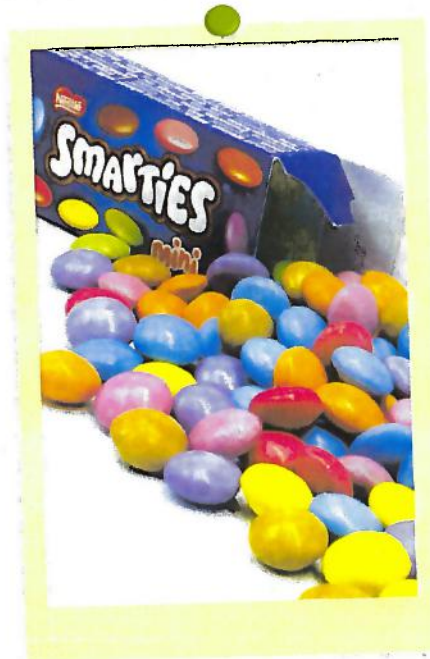
Zijn pallets smarties met vliegen beschadigd?

Deze zaak betreft het internationaal vervoer over de weg van 32 pallets met chocolade-dragees, oftewel 'smarties'. De pallets bevatten dozen met daarin dichtgevouwen plastic zakken smarties. Alleen de bovenste dozen stonden op een kier. Bij aankomst in Duitsland blijken er vliegen en maden in de pallets onder het verpakkingsfolie te zijn gedrongen. De ontvanger weigert de goederen. Bij de weigering noemt hij naast de vliegen ook dat de trailer vies geroken zou hebben. Sweetlife stuurt haar klant nieuwe pallets en verkoopt de terugontvangen pallets als diervoer tegen een behoorlijke minderwaarde. Het is die minderwaarde die Sweetlife in de onderhavige zaak in twee instanties probeert te verhalen op de papieren en feitelijk vervoerder.

Beslissing

In rechte spitst het geschil zich toe op de vraag of Sweetlife schade heeft geleden en welke criteria gelden om dat vast te stellen.

Op het vervoer is de CMR van toepassing. Volgens artikel 17 lid 1 CMR, dat verdragsauto-noom moet worden uitgelegd, heeft Sweetlife slechts recht op vergoeding wegens verlies of beschadiging van de smarties. Rechtbank en hof stellen vast dat Sweetlife niet heeft aangetoond dat de smarties als zodanig beschadigd

zijn geraakt, en wijzen de vordering af. Daarbij is feitelijk van belang dat het niet is vastgesteld dat een of meer vliegen in de bovenste dozen zijn gekropen. Niet is echter komen vast te staan dat de smarties zijn besmet of beschadigd.

Dat er zowel dode als levende vliegen en maden in de trailer zijn aangetroffen en er is vastgesteld dat de trailer vies was, leidt evenmin tot aansprakelijkheid. Het ter beschikking stellen van een vervuilde trailer kan in dit geval niet leiden tot aansprakelijkheid buiten de CMR om. De door Sweetlife gestelde schade heeft immers betrekking op de vervoerde goederen en artikel 17 CMR bevat voor die schade een dwingendrechtelijke regeling. De trailer is volgens het hof ingezet om de hoofdverplichting onder de CMR te kunnen nakomen, (om met prof. Maarten Claringboud te spreken: 'Goed erin, goed eruit'). Er kan dan ook geen vordering buiten artikel 17 CMR ingesteld worden.

Commentaar

Ook in geval van beweerde schade is het van belang vast te (laten) stellen of de goederen als zodanig daadwerkelijk beschadigd zijn en niet zonder meer tot schadeverkoop over te gaan. Het kan nuttig zijn niet alleen zelf onderzoek te doen, maar ook de (beoogde) wederpartij de gelegenheid te geven de schade zelfstandig vast te stellen.

De hier besproken jurisprudentie is afkomstig uit S&S (Afl levering 3; 2022), Kluwer B.V., Postbus 23 (7400 GA) Deventer.

Dr. J. (Jolien) Kruit
De auteur is partner bij Van Traa Advocaten te Rotterdam.